

бс с 2582 / 22 -04- 2021

до

Съдийска колегия на
висшия съдебен съвет

ОТГОВОРИ

от Росица Стоянова Ненова, кандидат за заемане на длъжността административен ръководител – председател на Районен съд – Нова Загора, на въпроси зададени от г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер, директор на Български институт за правни инициативи.

Уважаеми членове на Съдийската колегия на ВСС,

Уважаема г-жо Гяурова,

По поставените към мен въпроси, давам следните отговори:

1. СК във ВСС прие т.нар. 4-ти радикален вариант за реформиране на съдебната карта. Какво мислите за него?

Съдебната реформа е обществено значим въпрос и приоритет в професионалната общност. Считам, че реформата трябва да бъде осъществена при търсене на баланс между обезпечаване на обществената потребност от гарантиран достъп до бързо, качествено, независимо правосъдие и търсения и необходима за професионалната общност условие за повишаване ефективността на работа ѝ – балансираност в натовареност, възможност за специализация, навременно кариерно развитие. Наясно съм, че има съдилища където съдиият работят при свръхнатовареност и това, при дългата продължителност на конкурсните процедури, явно не може да бъде преодоляно към настоящия момент с разкриване на нови щатни бройки, които остават продължително време незаети. Наясно съм, че в страната има съдилища, в които работят недостатъчен брой съдии, който да позволи тяхната специализация, какъвто е и НЗРС /работим само двама съдии/, поради и което считам, че приетият модел – четвърти вариант за реформиране на съдебната карта има потенциал да отговори на необходимостта от съдебна реформа, тъй като една от целите е уравновесяване на натовареността на равни по степен съдилища, като разбира се следва да се извърят немалко стъпки, още повече, че е необходима политическа воля за промяна в законодателство, каквато предстои да се види дали има.

2. Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати с оглед на правилата за тях, разписани в него?

Считам, че няма необходимост от специално обучение, тъй като административните ръководители са магистрати. Познаването и спазването на Кодекса за етично поведение на българските магистрати е задължение на всеки съдия. Правилата за поведение, посочени в Кодекса, са в равна степен адресирани до всеки отделен магистрат, като специфичните изискванията за административен ръководител са посочени в раздел III и касаят единствено ръководната им функция и във връзка с това се внасят допълнения и уточнения. Освен това, за да бъде избран за административен ръководител даден магистрат, то той е преминал успешно през процедура по избор, в която притежаваните от него нравствени качества и етично поведение са били подложени на оценка, респективно приети са като положителни.

3. Каква е ефективността на етичните комисии по места в органите на съдебната власт според Вас?

Комисиите по професионална етика към органите на съдебната власт са помощни органи към Комисиите по професионална етика съм Съдийската колегия на Висшия съдебен

съвет, която има общ поглед върху ефективността на етичните комисии по места. Единственото което мога да кажа е, че комисиите по професионална етика гарантират прозрачност и обективност в становищата, които предлагат и имат принос при провеждане на конкурси/атестиране на магистрати. С оглед на тяхната компетентност дават становища относно нравствените качества на кандидатите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт или относно спазване на етично поведение при атестиране на магистратите.

4. Как административният ръководител може да бъде полезен на съдията – наставник?

Отговорностите на административния ръководител са посочени в Правилата за дейността на съдиите – наставници, приети от Съдийската колегия на ВСС.

Административния ръководител може да бъде полезен на съдията – наставник, както и на всеки друг магистрат - с осигуряване на материално техническа обезпеченост за изпълнение на задълженията му, за създаване на добра организация на работа и условия за обучение.

5.Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Първоначално изпитвахме всички някои трудности, даже много от другите съдилища избраха да спрат да работят с ЕИСС за известен период от време, докато след проведено събрание на НЗРС се прие и продължихме да работим с ЕИСС от момента на нейното внедряване 17.08.2020 год. и до момента.

Считам, че първоначалното обучение не беше достатъчно, а и беше доста обърквашо за самите обучители, но с течението на времето и предвид множеството значителни промени въведени в ЕИСС от разработчика, направиха програмата по-достъпна за работа към настоящия момент. Все още, според мен са необходими някои допълнителни подобрения по отношение на книгите и регистрите в електронен вариант, както и в модула за измерване на натовареността, но доколкото продължава и към настоящия момент доработването на продукта считам, че ще можем все по добре, лесно, бързо и ефикасно да работим с него.

ЕИСС окрупнява в себе си три отделни системи, унифицирана е за всички съдилища и е важна стъпка към изграждане на електронно правосъдие.

6. СК на ВСС прие Концепция за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела. Смятате ли, че подобно предложение би спомогнало за утвърждаването на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове?

Въвеждането на задължителна съдебна медиация представлява средство за насърчаване на използването на способи за разрешаване на спорове, които са алтернатива на съда. Законът за медиацията е приет в края на 2004 г., но досега използването на медиацията като алтернатива на съдебното разрешаване на спорове е твърде ограничено.

Доколкото съм запозната предвижда се да има задължителна медиация по няколко видове дела: развод; делба; спорове за промяна на мерките, свързани с родителската отговорност и личните отношения с бабата и дядото; спорове между съсобственици или във връзка с отношенията в етажната собственост; разпределение на ползването на съсобствена вещ и др. Това би могло да доведе до значителен спад на натовареността на съдилищата, но следва да се отчете че предстои много работа в тази насока по места.

В конкретика ще отбележа само че институтът „Медиация“ е все още недостатъчно развит в съдебния район на Районен съд – Нова Загора. Считам че малко от хората са запознати с възможностите му, поради и което медиацията що се касае в нашия съдебен район е слабо известен и ползван метод за уреждане на спорове между страни. Личните ми усилия ще са за популяризирането на този способ за доброволно уреждане на спорове, което знаем, е винаги в интерес на спорещите, а същевременно и способ за намаляване на натовареността на съда.

7. На стр. 4 и съответно на стр. 6 от Отчетния доклад за дейността на Районен съд - Нова Загора през 2019 г. е посочено, че са отменени 8 съдебни акта по граждански дела

по общия ред и 10 съдебни акта по наказателни дела от общ характер. Според Вас, какви са причините за този брой отменени актове. Какви мерки бихте предприели за справянето с този проблем, ако бъдете избрана за административен ръководител?

Действително през 2019 год. са обжалвани общо 47 бр. актове по граждански дела, като от тях са отменени 8 бр. и са обжалвани и протестирали 19 присъди като 10 от тях са отменени. Този немалък брой на отменени актове считам, че се дължи както на натовареността на съдите, така и на липсата на специализация при разглеждане на делата. Следва да отбележа, че това не бива да се приема като оправдание, а като фактическо положение, при което работят съдите при РС – Нова Загора. Що се отнася до мерките които бих предприела считам че те се подразбират – настояване за запълване на щата на РС – Нова Загора, както и при възможност, специализиране на съдите при разглеждане на делата поне частично.

Следва да отбележа, че през 2020 год. значително е намалял броя на отменените актове, като за 2020 год. по гр. дела отменените актове са 4 бр. а по НОХД – 3 бр. Това считам се дължи преди всичко на опита на съдите при РС Нова Загора, както и на установените добри практики в съда.

8. На стр. 12 от Вашата концепция като цел поставяте „подобряване отношенията на съдебните служители към гражданите и адвокатите в посока етично обслужване, коректност и навременност“. Какви конкретни инициативи бихте предприели за постигането на тази цел?

Районен съд Нова Загора вече 27 години осъществява своята дейност в сграда, собственост на „Напоителни системи“ АД. Сградата в която се помещава е изключително неудобна и нефункционална. И двете отделения на съда – гражданско и наказателно с по две служителки се помещават в една стая с недостатъчна квадратура за едно качествено и навременно обслужване, както на граждани, така и на адвокати. Доста често се налага изчакване на ред за извършване на справка или разглеждане на някое дело, при което служителите са обвинявани в некоректност и бавност при извършване на работата си. Същото се отнася и до другите служби в Районен съд – Нова Загора. В тази връзка считам, че с преместването на съда в новата сграда, която беше преустроена за целите на съда, много от тези проблеми биха били преодолени, така че работя в тази насока ако бъда избрана за административен ръководител.

9. Считате ли, че следва да се извърши периодична оценка за удовлетвореността на гражданите от работата на съда?

Общественото доверие към правораздавателната система в България е на критичния минимум, като считам, че следва да се вземат мерки за подобряване на общественото доверие към съда и в този смисъл следва да се фокусираме върху факторите, които формират общественото доверие или недоверие, и произтичащите от тях последствия.

Личното ми мнение е, че следва да бъде направен анализ на общественото доверие към цялата съдебната система в България в контекста на цялостната оценка на гражданите към работата на правораздавателната система и в частност към съда.

С уважение,

21.04.2021 год.

Росица Ненова

Съдия в Районен съд Нова Загора